

med hvem afdøde ved dødsfaldet var sambeskattet eller levede i formuefællesskab. Hvis den efterlevende ægtefælle fortsætter en af afdøde drevet forretning eller virksomhed eller — i tilfælde af formuefællesskab — en af ægtefællen selv drevet forretning eller virksomhed, ville kravet om beskatning af den ved udlodningen konstaterede fortjeneste kunne medføre en alvorlig belastning af boets og dermed af ægtefællesskabets økonomi og måske endda tvinge boet til at afhænde virksomheden for at tilvejebringe de til skattebetalingen fornødne midler. Hertil kommer, at udlodningen til ægtefællen — navnlig af aktiver, hvorover han eller hun hidtil har haft rådigheden — kun i mindre grad vil have karakter af en sådan „overdragelse“, at beskatning af den derved konstaterede fortjeneste bør finde sted. Det er derfor i § 31, stk. 5, foreslået, at ægtefællen i disse tilfælde skal kunne forlange, at de fornævnte bestemmelser ikke bringes i anvendelse, og at de pågældende aktiver ved boets afsluttende indkomstansættelse i stedet ansættes i overensstemmelse med sædvanlige opgørelsesregler uden tillæg eller fradrag af de ved boopgørelsen konstaterede værdistigninger eller værdinedgange. Den latente beskatning, som indtil udlodningen hvilede på de pågældende formuegenstande, bringes således ikke til udløsning ved udlodningen, men til gengæld må beskatningsmuligheden overføres til ægtefællen, således at der ved dennes senere realisation af formuegenstandene sker udløsning af beskatningen i forhold til de oprindelige værdier, og således at ægtefællen endvidere i afskrivningsmæssig henseende fortsætter på det ved udlodningen foreliggende afskrivningsgrundlag. Hertil sigtende bestemmelser indeholdes i § 33, 2. pkt., jfr. § 29.

Ved afgørelsen af, om en efterlevende ægtefælle vil gøre brug af bestemmelsen i forslaget § 31, stk. 5, vil det således være bestemmende, om ægtefællen vil foretrække, at den nævnte latente beskatning på de aktiver, der udloddes til ægtefællen, bliver aktuel ved boets afsluttende indkomstansættelse og de deraf følgende skatter for så vidt deles med eventuelle andre arvinger i boet, eller at beskatningen i stedet videreføres til ægtefællen og — når den senere måtte blive aktuel — bæres af ægtefællen alene uden krav i den anledning mod de øvrige arvinger i boet.

Privat skifte.

Her finder formuegenstandenes overgang fra afdøde til arvinger og ægtefælle i princippet sted umiddelbart ved dødsfaldet, således at eventuelle derved konstaterede fortjenester eller tab må anses

for oppebåret, forinden arvingernes og ægtefællesskabets selvstændige skattepligt med hensyn til indtægter vedrørende de pågældende formuegenstande er blevet virksom. Dette medfører, at sådanne fortjenester eller tab må tages i betragtning ved den afsluttende indkomstansættelse, der i henhold til § 16 vil være at foretage ved privat skifte efter en selvstændigt skattepligtig person, eller — ved privat skifte efter en ikke selvstændigt skattepligtig person — ved familieoverhovedets opgørelse af indtægterne for tiden indtil dødsfaldet. Ved de nævnte indkomstopgørelser skal de formuegenstande, der indgår i opgørelserne, ved indkomstperiodens begyndelse ansættes til samme værdi som anvendt ved den senest afsluttede indkomstopgørelse og ved indkomstperiodens afslutning ansættes til samme værdi, som skal anvendes i arveanmeldelsen. Fortjenester eller tab, som konstateres ved afhændelse af boets aktiver medregnes ved de nævnte indkomstopgørelser i samme omfang, som hvis aktiverne var blevet solgt af den pågældende selv. Fortjenester eller tab, som konstateres ved udlodninger til arvinger eller ægtefælle, medregnes ved indkomstopgørelserne i samme omfang, som hvis de pågældende formuegenstande var blevet solgt (§ 30, stk. 1-3).

Har en gift kvinde haft indkomst, med hensyn til hvilken der skal foretages en afsluttende ansættelse for tiden indtil dødsfaldet efter reglen i § 12, skal de foran beskrevne regler finde tilsvarende anvendelse med hensyn til de af det privat skiftede bos aktiver, der skal tages i betragtning ved denne afsluttende indkomstopgørelse. Disse aktiver skal til gengæld ikke tages i betragtning ved den afsluttende ansættelse efter § 16 eller — ved privat skifte i tilfælde af hustruens død — ved familieoverhovedets opgørelse af indtægterne for tiden indtil dødsfaldet. (§ 30, stk. 4).

Den slutværdi, der anvendes for de her omhandlede formuegenstande ved de afsluttende indkomstansættelser og ved familieoverhovedets opgørelse af indkomsten før dødsfaldet, anvendes som begyndelsesværdi ved indkomstopgørelserne for de personer, til hvem formuegenstandene udlægges ved skiftet (§ 33).

Også i tilfælde af privat skifte er der — af samme grunde som anført foran for tilfælde af offentligt skifte — foreslået indført en adgang for en efterlevende ægtefælle til for så vidt angår formuegenstande, der udlægges til ægtefællen, at forlange, at bestemmelserne om anvendelse af samme værdiansættelser som i arveanmeldelsen og om beskatning af de derved konstaterede fortjenester og tab ikke bringes i anvendelse, mod at ægtefællen til